

Pol Timotiké taale viyaandén nyéngaa

Taale ani kundi ma vé

Timoti dé Galesia provinsmba tékwa gaayé Listramba yaae Jisasna jémabaamba yaalan biyaku du nak wa. Déku aasa lé Juda taakwa wa. Déku aapa dé Griek du wa. Pol wa kéraae Timoti kure yeýé yaayatéte Gotna jémabaaya atan sékét (Aposel 16:1-3). Kukmba Timoti Efesusmba tékwa Jisasna jémabaamba yaalan du dakwana néma du téndén. Téndéka wa Pol ani nyéngaa déké viyaandén.

Pol ani néma muséké Timotit anga wandén, “Méné ma jéraawu yaménék. Ras dunyansé Jisaské yékunmba vékulakakwa du dakwana yéku mawulé ka yaavan kutndara. De wani dunyansé képmaana késpulak nakpulak muséké vékulakate sépélak aapélak wa yaténdakwa. Yate anga wandakwa, ‘Du kulémawulé kéraaké mawulé yate kakému kwaami ras kamuké, taakwale kwaamuké yaakré ma baka yaténdú.’ Naandakwan, deku kundi vékuké yambak.” Naandén Pol.

Pol wandékwa nak néma musé, wan yéku yapatémba yatéte Jisasna jémabaamba yaalan du dakwa jaawuve téte Gotna yé kavérékdarénngé wa wandékwa. Yate néma kundi kwayéndékwa Jisasna jémabaamba yaalan du dakwana néma duséké, dele jémabaaya yakwa dunyanséké waak.

Pol kukmba anga wandékwa, “Timoti Jisas Kraisna jémabaaya yakwa yéku du téte yéku yapaté ma yandu, Jisasna jémabaamba yaalan akwi du dakwat.” Naandékwa.

1 1-2 Méné Timoti, ménéké wuné Pol ani nyéngaa viyaataka-wutékwa. Nané Satanna taambamba kéraakwa du Got, waambule yaae nané kure yéké yakwa du Krais Jisasale, wandéka wa wuné Krais Jisasna kundi kure yaakwa du a téwutékwa. Talimba méné wuna kundi vékutake wa Krais Jisasna jémabaamba yaalaménén. Yaale wuna nyaan pulak téménénga wa ménat wawutékwa.

Nana aapa Got ménéké mawulé yate ménat yékun yate, ménéké sémbéraa yate, yéku mawulé kwayéte, nana Néman Du Krais Jisas wunga male yandu méné yékunmba yarékaménéngwa. Gorét wunga waatakuwutékwa.

Nané papukundi vékuké yamarékate

³ Talimba wuné Masedonia provinsét yéké yate ménat wawutén, Efesusmba yaréménénngé. Wani gaayémba yarépéka-ménénngé mawulé

yawutékwa. Du ras papukundi wa yakwasnyéndakwa du dakwat. Méné det waménu de wani kundi nakapuk katik yakwasnyéké daré. ⁴Wani du de sarésapé, gwaal waarranga maandéka bakamuna yéké waak, néma kundi wa bulté-pékaandakwa. Bulté-pékaatéte waarrundaru deku mawulé kapérandi yakandékwa. Yandu de Gotna jémbaa katik yaké daré. Wani duwat ma waménumbut wani muséké katik bultépékaaké daré. De Gorké yékunmba vékulakate yéku mawulé vékumunaae wa déku jémbaaké vékusék-ngandakwa. ⁵Deku mawulé yékunmba téndu yéku mawulé vékute Gorké yékunmba vékulakate du dakwaké néma mawulé yandarénngé, méné wani dunyansat wunga ma waménu. ⁶Du ras yéku mawulé kuk kwayétake waangété yate de baka kundiké wa wandakwa. ⁷Wate de du dakwat Gotna apakundiké yakwasnyéké mawulé yate anga wandakwa, “Nané yékunmba vékuséknangwa. Nana kundi ma véku.” Naandakwa. Wunga wate Gotna kundiké yékunmba vékuséknangwa yate, wandarén kundiké waak yamba vékusékndakwe wa.

⁸Got apakundi du dakwat wa kwayéndén. De wani apakundi vékute yéku jémbaa yandaru wan yékun yaké yakwa. Wunga vékuséknangwa. ⁹⁻¹⁰Apakundi kwayéte Got yéku du dakwaké dé vékulakak, kapuk? Yamba yé wa. Apakundi kwayéte kapéremusé yakwa du dakwaké wa vékulakandén. Kundi vékukapuk yandakwa, kapérandi mawulé vékundakwa, Gotna kundi vékukapuk yandakwa, Gotna kundi kuk kwayéndakwa, Gorét wasélékndakwa, aasa aapat viyaandékndakwa, nak du dakwat viyaandékndakwa, nak du dakwale kapérandi musé yandakwa, du nak duwale kwaandakwa, dunyansé dakwa sél ye kure yéndakwa, paapu yandakwa, papukundi Gotna yém̄ba wandakwa, kapérandi musé ras waak yandakwa, wunga yate kapérandi yapaté wa yandakwa. Wani du dakwaké vékulakate wa Got apakundi kwayéndén. Wani du dakwa Got wakwa kundi kuk kwayéndakwa. ¹¹Néman Du Got wandéka wuné déku jémbaa yate déku yéku kundi wa kwayéwutékwa. Yi wan wanana wa. Déku yé apapu kavérékwutékwa.

Néman Du Polké sémbéraa yandénngé Pol Gotna yé kavérékndékwa

¹²Nana Néman Du Krais Jisas anga wandén, “Pol wuna jémbaa yakandékwa.” Naandén. Wunga watake mayé apa tiyaandéka wa déku jémbaa yawutékwa. Néman Du wunga yandéka déku yé kavérékwutékwa. ¹³Talimba wuné dat wasélékte kapérandi kundi wate déku du dakwat yaavan kuruwutén. Kuttéte déké vékukapuk baka yékýaakmba yatéwutéka wa wunéké sémbéraa yandén. ¹⁴Sémbéraa ye Néman Du Krais Jisas wunéké yékunmba véte yékun yandéka, wuné déku du téte, déké yékunmba vékulakate wa déké néma mawulé yawutékwa.

¹⁵Talimba Krais Jisas nana képmaat gaayandén, kapérandi mawulé vékukwa du dakwat yékun yandu kulémawulé kéraae yékunmba

rapékandarénngé. Wani kundiké wanangwa, "Yi, wan wanana wa."

Naanangwa. Méné wani kundi ma yé kun mba vékuménék. Akwi du dakwa wani kundi yé kun mba ma vékundaru. Talimba wuna kapérandi mawulé akwi duna kapérandi mawulat wa taalékérandén.

¹⁶ Taalékérandéka Krais Jisas wunat bari yamba viyaandékwe. Ye wunéké sémbéraa yate wunat yé kun yandén, du dakwa ras waak déku yé ku yapatéké vékuséknadarénngé. Du dakwa wunat véte anga wakandakwa, "Krais Jisas wani kapérandi mawulé vékukwa duwat wa yé kun yandén, dé kulémawulé kéraae yé kun mba rapékandénngé. Nanat waak yé kun yakandékwa. Yandu nané kulémawulé kéraae yé kun mba rapéka-kanangwa. Krais Jisas dat wunga yé kun yandéka wanngé a vékuséknangwa." Naakandakwa.

¹⁷ Got dé nana Néman Du wa. Dé nakurak wa Néman Du rapéka-ndékwa. Akwi néma duwat taalékérásandandén wa. Apapu rapéka-kandékwa. Katik kiyaaké dé. Dé yamba vénangwe wa. Dé male nakurak wa Got. Dé apamama yapéka-kandékwa. Nané déku yé ma kavérékngwak apapu apapu. Yi, wan wanana wa.

Timoti apamama yate Gotna jémbaa yé kun mba ma yapékaténdu

¹⁸ Wuna nyaan Timoti, ma véku. Talimba Gotna yémba ménat wa wanánén, kukmba yaké yaménéngwa jémbaaké. Wani kundiké vékulakate bulaa ménat nakapuk wani jémbaaké wawutékwa. Méné talimba wanánén kundiké vékulakate Gotna jémbaa yé kun mba ma yapékatéménú. Waariyakwa du apamama yate yé kun mba téndakwa pulak, méné Gotna jémbaa yate, apamama yate yé kun mba ma témenú. ¹⁹ Téte yéku mawulé vékute Krais Jisaské yé kun mba vékulakate Gotna jémbaa yé kun mba ma yapékatéménú. Du ras yéku mawulé yaasékatake Krais Jisaské wa kuk kwayéndarén. Déké kuk kwayétake, déké yé kun mba vékulakakapuk yate, wa séplak aapélak wa yaténdakwa.

²⁰ Himeneus ambét Aleksander wunga wa yatémbérékwa. Yatéte Gorét wasélékmbérén. Wasélékmbéréka wawutén, "Satan béna néma du rate bénéké vékandékwa. Béné nané yaaséka-take ma yémbénu. Béné Gorét nakapuk wasélékngé yambak." Naawutén. Bét Gorét nakapuk wasélékngapuk yambéru bérku mawulé yé kun témuqué wa wunga wawutén.

Guné Gorale ma anga bulngunu

2 ¹⁻² Ani kundi ménat wawutékwa. An néma musé a. Guné Krais Jisasna jémbaamba yaalan du dakwa, jaawuwe téte Gorale ma bulngunu, akwi du dakwaké. Deké vékulakate mawulé yate Gorale ma bulngunék, dé det yé kun yamuké. Akwi néma gaayéna néma dunyansé, akwi gavmanngé waak, dale bulte dat ma waangunék. Dé wani néma

dunyansat yé kun yandu deku jémbaa yékunmba yandarénngé, dat ma waanguné k. Waangunu wa néma du yéku jémbaa yakandakwa. Yandaru nané akwi du dakwa Gotna kundi vékute yéku mawulé vékute yékunmba yatékanangwa.³ Wunga waangunu wan yé kun yaké yakwa. Wunga waangunu, nanat yé kun yakwa du Got vékutake mawulé yakandékwa.⁴ Akwi du dakwa kulémawulé kéraae yékunmba yatéte déku kundi vékusékndarénngé, wa Got mawulé yandékwa.

⁵ Got nakurak male wa randékwa. Got béré du dakwa, deku nyéndémba tékwa du nakurak male wa. Déku yé Krais Jisas wa. Dé wa téte nanat yé kun yandékwa, nané Gorale yékunmba rananénngé.⁶ Talimba kapérandi mawulé baangwi pulak wa gin akwi du dakwat. Gindéka Got wandéka wa Krais Jisas yaae kiyaandén. Kapérandi mawulé nanat gipékaae tékapuk yandu nané kulémawulé kéraae yékunmba rapékananénngé, wa kiyaandén. Kiyaandéka anga wa vékuséknangwa. Akwi du dakwa kulémawulé kéraae yékunmba rapékananénngé wa Got mawulé yandékwa.⁷ Yate wunat wandén, wuné Krais Jisasna kundi nak gaayé du dakwat kwayéte déku jémbaaké det yakwasnyéwuténngé. Déku kundiké wanangwa, “Yi, wan wanana wa.” Naanangwa. De wani kundi kurkale vékundarén-ngé, wa wuné déku kundi wawutékwa. Got dékét déku kapmang wa wunat wandén, wani jémbaa yawuténngé. Yi, wan wanana wa. An papukundi yamba yé wa.

⁸ Akwi genge gaayémba akwi du deku taamba kusoréte Gorale bulle dat waakandakwa. De Gotna mawulé kéraae rakarka yate waarakapuk, baka yékunmba yatéte, dat waakandakwa. Wanngé wa mawulé yawutékwa.

Dakwasé anga ma yandaru

⁹⁻¹⁰ Dakwasé waak yéku mawulé vékukandakwa. Yate yékunmba yatékandakwa. Wunga mawulé yawutékwa. De anga wate, “Nané Gotna kundi yékunmba vékunangwa.” Wunga wate wa de yéku yapaté yakandakwa. Wani yapaté wan yéku musé yakusondakwa pulak wa. Wani yapaté yandaru du dakwa véte anga wakandakwa, “Wan de yéku dakwasé wa.” Naakandakwa. Dakwa dekét deku yé kavérékte, deku némbé deku sépéké male vékulakate, némaamba yéwaa kwayéte késplak nakpulak yakusondakwa yéku musé katik saawuké daré. Wunga baan yapatékalik yawutékwa.¹¹ Du Gotna kundi kwayéndaru dakwa yakélak rate wani kundi ma vékundaru. Vékute kundi katik bulké daré.¹² Dakwa duwat katik taalékére némaan yaké daré. De Gotna jémbaaké duwat katik yakwasnyéké daré. De yakélak ma yaréndaru.¹³ Taale Got Adam wa yandén. Yatake kukmba Iv yandén. Wunga yandénmba, dakwa duwat némaan katik yaké daré. Got taale duwat wa yandén.¹⁴ Adam Satanna papukundi yamba vékundékwe wa. Iv lé kapmang

Satanna papukundi vékutake, Gotna apakundi vékukapuk ye, wa kapéremusé yalén. Wunga yalénmba, dakwa duwat némaan katik yaké daré. ¹⁵Dakwasé Gorké yékunmba vékulakate, déké néma mawulé yate, kapéremusé yakapuk ye, yéku mawulé vékute yékunmba yaréndaru, wa Got det yékun yakandékwa, nyaan kéraaké yandakwa sapak. Det yékun yandu yékunmba rapéka-kandakwa.

Krais Jisasna jémabaamba yaalan du dakwana néma dusé

3 ¹Ani kundiké anga wawutékwa, “Yi, wan wanana wa.” Du nak Krais Jisasna jémabaamba yaalan du dakwana néma du téké mawulé yate, yéku jémabaaké wa mawulé yandékwa. ²Krais Jisasna jémabaamba yaalan du dakwana néma du téké mawulé yate anga ma yandu. Akwi du dakwana ménimba yékunmba yarékandékwa. Dé taakwa nakurak male kéraakandékwa. Déku mawulé yékunmba tékandékwa. Téndu kapérandi mawulé vékukapuk ye yéku jémaba yakandékwa. Dé yéku yapaté yakandékwa. Du ras nak gaayémba yaandaru det yékun yate kakémü kwayéte wandu déku gaamba kwaakandakwa. Gotna jémabaaké akwi du dakwat kurkale yakwasnyé-kandékwa. ³Dé katik waangété kulak kate waangété yaké dé. Dé katik bari rakarka yate dele waaru waariyaké dé. Dé nak du dakwale yakélak rakandékwa. Dé yéwaa kéraaké néma mawulé katik yaké dé. ⁴Dé déku taakwa nyambaléké yékunmba vékandékwa. Véndu deku mawulé yékunmba téndu de yékunmba yarékandakwa. Dé wandu déku nyambalé déku kundi kurkale vékukandakwa. ⁵Du nak déku taakwa nyambaléké yékunmba vékupuk yate, wa Gotna jémabaamba yaalan du dakwaké yékunmba véké yapatikandékwa. Wani du deku néma du katik téké dé.

⁶Kulé du Krais Jisasna jémabaamba yaale téte wa dé deku néma du katik téké dé. Kulé du néma du téte déku yé kavérékte kapéremusé yamunaandu, wa Got dé yan kapéremusé yakata-kandékwa, Satanét yakataké yandékwa pulak.

⁷Néma du téké mawulé yakwa du dé yéku mawulé vékute yékunmba yarékandékwa. Yaréndu, Krais Jisasna jémabaamba yaalan du dakwa, Krais Jisasna jémabaamba yaalakapuk yan du dakwa waak, akwi du dakwa, déké anga wakandakwa, “Dé wan yéku du wa.” Naakandakwa. Wani du yékunmba yaréndu, wa du dakwa déké anga katik waké daré, “Wan kapéremusé yakwa du wa.” Wunga katik waké daré. Yandaru dé bari Satan yaasnyan baangwimba katik vaakérké dé.

Néma dunyansale jémaba yakwa dunyansé

⁸Du ras Krais Jisasna jémabaamba yaale wani jémabaana néma dunyansale jémaba yakandakwa. Wani dunyan anga ma yandaré. De yéku mawulé vékute yéku kundi wakandakwa. Kundi vétik katik bulké daré. Némaamba

wain kulak katik kaké daré. Deku mawulé nak du dakwana musé aséké, yéwaaké katik jaambiké dé. ⁹De Krais Jisasna kundi yékunmba vékute yéku mawulé ma vékundaru. ¹⁰Taale deku jémbaa ma yakwe vénguné. Yakungunu de yéku mawulé vékute yéku jémbaa yate yékunmba yatémunaandaru, wa wangunu néma dunyansale yénga jémbaa yandaru.

¹¹Deku dakwasé waak yéku yapatéé ma vékulakandaru. Yatéte nak du dakwaké papukundi katik waké daré. Yékunmba ma yaténdaru. Yéku kundi wate yéku jémbaa male ma yandaru.

¹²Néma dunyansale jémbaa yakwa du de taakwa nakurak nakurak ma kéraandaru. Deku taakwa nyambaléké yékunmba vékandakwa. Véndaru de deku kundi ma vékundaru. ¹³Néma dunyansale jémbaa yakwa dunyansé yéku jémbaa yakandakwa. Yate Krais Jisasna jémbaamba yaalan du dakwana ménimba yékunmba yatékandakwa. Krais Jisas yéku mawulé tiyaandéka nané déku du téte nané déké yékunmba vékulakanangwa. Wani jémbaa yakwa dunyansat waak Krais Jisas yéku mawulé kwayékandékwa. Kwayéndu de déku du téte déké yékunmba vékulakate apamama yate nak du dakwat déku kundi kwayékandakwa.

Gotna yapaté

¹⁴Wuné ménéké bari yaaké mawulé yawutékwa. Yate wa ani nyéngaa viyaawutékwa ménéké. ¹⁵Wuné bari yaakapuk yamunaawutu méné viyaatakawutén kundi véte Gotna du dakwa raké yanangwanngé vékusék-ngaménéngwa. Got apapu rapékandékwa. Déku kundiké anga wanangwa, “Yi, wan wanana wa.” Naanangwa. Nané déku jémbaamba yaale déku du dakwa téte déku kundi ma vékukwak. Vékute nané taawundarén kwaatmu pulak, apamama yate yékunmba tékanangwa. Yékunmba téte nané déku kundi kwayé-kanangwa. ¹⁶Talimba Got apakundi wa wandén, Krais Jisaské. Wani kundi wandéka kukmba wa nané Krais Jisaské vékuséknanén. Dé néma du wa. Déké anga wanangwa:

Dé Gorale re gaaye wa képmaana duna sépé kure yaténdén.

Yaténdéka wa du dakwa dé véndarén.

Dé néma du randéka wa Gotna Yaamambi nanat wandén déké.

Gotna kundi kure gaayakwa dunyansé dé véndarén wa.

Déku du akwi genge gaayémba tékwa du dakwat wa kundi kwayéndarén déké.

Kwayéndaka wa déké yékunmba vékulakandarén.

Got wandéka wa déku gaayét waare wa néma du randékwa.

Krais Jisaské wunga wanangwa.

Paapu yakwa dunyansé

4 ¹Gotna Yaamambi anga watépakndékwa, “Ma véku. Kukmba du ras paapu yakwa dunyanséna kundi, kutakwana kundi waak

vékukandakwa. Vékute Krais Jisasna kundi kuk kwayékandakwa.” Naandékwa Gotna Yaamambi. ²Du nak késépéri apu kulaat jémbaa yandéka kulaa némbi yamba kure wa. Paapu yakwa du ras kapérandi mawulé vékuté-pékaaténdaka deku mawulé némbi kurkapuk yakwa kulaa pulak yamba yé kun mba te wa. Yandéka deku kapérandi mawuléké yamba vékuséndakwe wa. ³Wani du de ani papukundi anga wakandakwa: “Guné taakwa kéraaké yambak. Guné kwaami kakémua ras kaké yambak.” Naandakwa. De wani paapu yakwa dunyansé wunga wakandakwa. Guné deku kundi vékuké yambak. Got kwaami kakémua akwi, kananénngé wa taakandén. Gorké yé kun mba vékulakakwa du dakwa, nané déku kundi vékusékte akwi kwaami kakémuké ma mawulé yakwak. Yate tiyaandén kwaami kakémuké anga wakanangwa, “Wan yékun wa.” Naate wani kwaamiale kakémuale kakanangwa. ⁴Got taakan kwaami, kakémua wan yékun wa. Kwaami kakémuké nak yamba yaakétnangwe wa. “Wan yékun wa,” naate akwi kwaami, kakémua kakanangwa. ⁵Nané Gotna kundi vékute Gorale kundi bulnanu, wa dé mawulé yakandékwa. Yandu wani kwaami, kakémua kakanangwa.

Timoti Kraisna yéku jémbaa yakwa du ma yaténdu

⁶Méné wani kundi Krais Jisasna jémbaamba yaalan du dakwat wamunaate méné déku jémbaa yé kun mba yakaménéngwa. Yate méné Krais Jisasna kundi yé kun mba vékute, wan anén kundi vékute, apamama yaménu ména mawulé yé kun mba tékandékwa. Wani kundi wan yéku kakémua pulak wa. Nyaan yéku kakémua kate némaan ye yé kun mba téndékwa pulak, méné wani kundi vékuté-pékaatéte apamama yaménu ména mawulé yé kun mba tékandékwa. ⁷Méné Gorké wandakwa kundi male ma vékuménék. Nak kundi vékuké yambak. Wan baka kundi wa. Wani kundi kuk kwayétake Gotna kundi vékute ma apamama yate yé kun mba téménék. ⁸Méné apamama yate pétéménu ména sépémaalé yé kun mba tékandékwa. Wunga yate yé kun mba yaté kaménéngwa. Méné apamama yate Gorké yé kun mba vékulakatéménu ména mawulé yé kun mba tékandékwa. Wunga yate yé kun mba yaté kaménéngwa. Ména mawulé yé kun mba téndu bulaa yé kun mba yate ye kuk mba waak yé kun mba yaté péka-kaménéngwa apapu apapu. Yi, wan wanana wa.

⁹Akwi du dakwa wani kundi kurkale ma vékundarék. ¹⁰Wani kundiké vékulakate apamama yate néma jémbaa yanangwa. Got apapu apapu rapékandékwa. Rate akwi du dakwat yé kun yandékwa. Yate déké yé kun mba vékulakakwa du dakwa nanat yé kun yandu nané dale yé kun mba rapéka-kanangwa. Got wunga yakate yandékwangé vékusékte a kaavérénangwa. Kaavréte nané apamama yate néma jémbaa yanangwa.

¹¹Méné wani kundi det yakwasnyéte kurkale ma waménék. ¹²Méné naléwuré biyaku du wa téménéngwa. Yéku kundi ma waménék. Du

dakwaké ma néma mawulé yaménék. Gorké yé kun mba vékulakate, déku kundi yé kun mba vékute, yé ku mawulé vékute, ma yé ku musé male yaménék. Yaménu Gotna jé mba amba yaalan du dakwa ménéké anga wakandakwa, “Wan yé ku du wa. Naléwuré biyaku du téndéka wa déku mawulé yé kun mba tékwa, néma duna mawulé pulak.” Naate, yaménéngwa jé mbaa véte, de yaménéngwa pulak yakandakwa.¹³ Yaaké yawutékwannngé kaavéréte méné apamama yate anga ma yaménék. Méné Gotna nyénga amba véte du dakwat némaan mba ma waménék. Waménu de Gotna jé mba amba yaalan du dakwasé vékukandakwa. Méné det Gotna kundi ma waménék. Gotna jé mba aké det ma yakwasnyéménék.¹⁴ Talimba du ras Gotna yé mba kundi kwayéndaka néma du ména maakamba taamba taakandaka Got déku mayé apa ménat wa kwayéndén, déku jé mbaa yaménénnngé. Kwayéndéka méné mayé apa kéraae wani kwayéndén mayé apaké kuk kwayékké yambakate. Yate déku jé mbaa kurkale ma yatépéka-téménék.¹⁵ Méné wani jé mbaa kurkale yatépékate, wawutén kundi yé kun mba vékuménu du dakwa véte anga wakandakwa, “Dé talimba yé ku mawulé vékute yé kun mba yaréndén. Bulaa yandékwa mawulé wa talimba yandén mawulat taalékéran. Yé kun mbaa-sékéyak wa yaréndékwa.” Naakandakwa.¹⁶ Ma jéraawu ye, yé kun mbaa yatéte, det Gorké yé ku kundi male watéménék. Yate wawutén kundi vékuménu Got ménat yé kun yakandékwa. Yate ména kundi vékukwa akwi du dakwat waak wa yé kun yakandékwa.

Gotna jé mba amba yaalan du dakwat ani yapaté ma yaménék

5 ¹Néma dunyansat ma yakélak yaménék. Det waaruké yambak. Ména aapat yé ku kundi waménéngwa pulak, dunyanét wunga yé ku kundi ma waménék. Ména waayékanjet yaménéngwa pulak, naléwuré biyaku dunyansat ma yé kun ya. ²Ména aasat yaménéngwa pulak, de aanyapa dakwasat ma wunga yé kun ya. Ména nyanget yaménéngwa pulak, naléwuré dakwasat waak wunga ma yé kun ya.

Du kiyaan kwawitakwasé

³Nyaan kéraakapuk dakwaséna du kiyaandaru de kwawitakwa kapmang yarémunaandaru, wa guné wani dakwat ma yé kun yangunék. ⁴Du kiyaan kwawitakwana nyambalé gwaal yaananngu yarémunaae, wa lat yé kun yakandakwa, makal nyambalé yaréndaka lé pulak det yé kun yalénnngé. Wan deku musé wa. Akwi du dakwa deku aasa aapa, yaayéngu gwalngu baambungwat waak ma yé kun yandarék. Yandaru Got véte deké mawulé yakandékwa. ⁵Du kiyaan kwawitakwa nyaan kéraakapuk ye kwawi kwaamunaae, wa anga yéngu walu, “Got wunat yé kun yakandékwa.” Wunga wate dat waate lé gaan nyaa dat waatakupékaré-kalékwa, lat yé kun yandénngé. Yalu Gotna jé mba amba yaalan du dakwa

wani taakwat yékun yakandakwa. ⁶Du kiyaan kwawitakwasé deku sépéké male vékulaka-munaandaru, wa deku mawulé kapérandi yaké yakwa. Yandu kiyaan du dakwa Gorké vékulakakapuk yandakwa pulak, wa Gorké katik vékulakaké daré. Gotna jémbaamba yaalan du dakwa wani dakwaké katik vékuké daré. ⁷Du kiyaan kwawitakwat wani kundi ma waménék. Waménumbut de vékwe yéku mawulé vékute akwi du dakwana ménimba yékunmba yaréndaré. ⁸Gotna jémbaamba yaalan du dakwa deku kémngé yékun yakapuk yamunaae, wa de Gotna kundi vékukapuk yate wani kundi wa kuk kwayéndakwa. Wunga yandaka deku kapérandi mawulé Gotna jémbaamba yaalakapuk yan du dakwana kapérandi mawulat wa taalékeran. De wan kapéremusé yakwa du dakwa wa.

⁹Du kiyaan kwawitakwa némaamba (60) kwaaré yéndu aanyapa ye yarélu léku yé ma viyaataka nyéngaamba. Viyaatakatake lat ma yékun yangunék. Lé talimba nakurak duwale male lé yarak? Wunga yarélénngé lat ma yékun yangunék. ¹⁰Talimba anga lé yak? Lé yékun mawulé vékute du dakwale yékun jémbaa yaléka léké anga daré wak? “Lé wan yékun taakwa wa.” Wunga daré wak? Talimba lé nyambalat yékun yate, nak gaayé du dakwat kakému lé kwayék? Léku yé kavérékngapuk yate Gotna du dakwat yékun lé yak? Guné wani taakwat ma yékun yangunék. Du dakwa géraandaka lé deku mawulé yékun yate dele jémbaa yate, késpulak nakpulak yékun jémbaa lé yak? Wanngé ma léku yé nyéngaamba viyaatakatake lat ma yékun yangunék.

¹¹⁻¹²Du kiyaan kwawitakwa biyaku yaténdaru guné deku yé nyéngaamba viyaatakaké yambak. Yate deké vékumbak. De taale anga wakandakwa, “Nané kwawitakwa kwaakanangwa. Kwawi kwaate Krais Jisasna jémbaa male yakanangwa. Yi, wan wanana wa.” Wunga watake kukmba kalmu nak mawulé yate, du kumbiké nakapuk mawulé yamunaate, wa Krais Jisaské, “Yi, wan wanana wa,” naandarén wani kundi yaasékaké daré? Yaasékatake Kraisét kuk kwayéndaru anga wakandakwa, “De wan paapu yakwa dakwasé wa.” Naakandakwa. ¹³Du kiyaandaka kwawitakwa biyaku téte, jémbaa yamuké saalakute, de akwi gaamba wulaate yététe, jémbaa yamba yandakwe wa. Yate baka yatéte de kapére kundi bulte sémdakwa, nak du dakwaké. Sémte nak du dakwana jémbaaké vékulakate bulndakwa. Dekét deku jémbaaké yamba vékulakandakwe wa. Wunga yate wa kapérandi kundi bulndakwa.

¹⁴Kwawitakwa biyaku téte wunga katik yatéké daré. De nak du kumbiye rate nyambalé kéraae gaaké kurkale véte yékunmba yarékandakwa. Wunga mawulé yawutékwa. De wunga yandaru nana maama det véte, wa Krais Jisasna jémbaamba yaalan du dakwat kapérandi kundi katik waké daré. ¹⁵Du kiyaan kwawitakwa ras bulaa Gotna kundi yaasékatake Satanna kundi wa vékundakwa. Wani muséké

vékulakate wa wani kundi ménat wawutékwa. ¹⁶Krais Jisaské yé kunmba vékulakakwa taakwa yarélu léku kémba rakwa taakwana du kiyaandu, wa lé wani taakwat ma yékun yalék. Krais Jisasna jémbaamba yaalan du dakwa wani jémbaa katik yaké daré. Du kiyaan kwawitakwa nyaan kéraakapuk ye baka yarélu Krais Jisasna jémbaamba yaalan du dakwa lat wunga ma yékun yandarék.

Néma dusé

¹⁷Néma dusé Krais Jisasna jémbaa yandaru, wa guné det yéwaa ma kwayéngunék. Néma dusé yéku jémbaa yate Krais Jisasna jémbaamba yaalan du dakwat yékun yandaru guné déku jémbaamba yaalan du dakwa det yéwaa ras waak ma kwayéngunék. De apamama yate Krais Jisasna kundi wate, déku jémbaaké gunat kurkale yakwasnyéndaru, det yéwaa ras waak ma kwayéngunék. ¹⁸De jémbaa yate yéwaa kéraamuké, du nak talimba Gotna nyéngaamba anga viyaatakandén: Bulmakau jémbaa yate wit sék vakinékundaru guné deku tépngé gikétakngé yambak. De wani jémbaa yate wit sék ras yénga kandaru. Wunga viyaatakandéka nak du Gotna nyéngaamba anga viyaatakandén: Jémbaa yakwa du jémbaa yate wa yéwaa kéraakandakwa. Gotna nyéngaamba talimba wunga viyaatakandén.

¹⁹Du nak anga wamunaandu, “Wani néma du kapérandi musé yandén.” Naandu méné wunga wakwa duna kundi vékuké yamarék. Du vétik kupuk wunga wandaru, wa deku kundi ma vékuménék. ²⁰Néma du ras kapéremusé yamunaandaru méné det némaanmba ma waménék, akwi néma duna ménimba. Wani néma du vékutake wup yate kapéremusé yakapuk yamuké, wani kapéremusé yan duwat némaanmba ma waménék.

²¹Méné wani kundi ma véku. Got, Krais Jisas, Gotna kundi kure gaayakwa dunyansé de wunga wa wuné védakwa. Véndaka deku ménimba téte ménat némaanmba wawutékwa, wani kundi vékuménénngé. Méné duna kundiké vékusékngapuk yate, yandén muséké bari anga wambak, “Kapérandi musé wa.” Naaké yambak. Taale déku kundi vékwe kurkale vékusékte kukmba déké ma waménék. Méné akwi du dakwat nakurak kundi male ma waménu. Ména du dakwat nak kundi, nak du dakwat nak kundi waké yambak. ²²Taale duna jémbaa vétake déku kundi vékutake déké vékusé-kngaménénngwa. Wani du yéku du randu méné vékusékte déku maakamba taamba taakate dat ma anga waménék, “Méné néma du ma téménék. Néma du téte wa Krais Jisasna jémbaa yakaménénngwa.” Dat wunga ma wa. Wani duké vékusékngapuk ye bari wani kundi waké yambak. Méné déké vékusékngapuk ye wani kundi dat wamunaaménu, dé néma du téte kapéremusé yandu, dale, ménale, “Wan kapérandi musé yakwa du wa,” naakandakwa. Ma yéku mawulé vékute yéku musé male yaménék.

²³ Késépéri apu wa ména biyaamba tindékwa. Wunga wandaka wa vékuwutén. Méné kulak male kaké yambak. Wain kulak ayélap ma kaménék. Kaménu ména biyaa yé kunmba tékandékwa.

²⁴ Du ras kapéremusé yandaka de akwi du dakwa véte deké vékusékdakwa. Ras kapéremusé yandaka du dakwa vékapuk yate deké yamba vékusékdakwe wa. Kukmba akwi du dakwa wani kapéremuséké vékusék-ngandakwa. Vékusékdaru wa Got wani duwat yandarén kapéremusé yakata-kandékwa. ²⁵ Du ras yéku jémbaa yandaka akwi du dakwa véte deké vékusékdakwa. Ras yéku jémbaa yandaka du dakwa vékapuk yate deké yamba vékusékdakwe wa. Kukmba akwi du dakwa deku yéku jémbaa véte deké vékusék-ngandakwa. Kapéremusé yan duké vékusékngé yandakwa pulak, wa yéku duké waak wunga vékusék-ngandakwa.

Nak dumba jémbaa yakwa du dakwa

6 ¹Nak dumba jémbaa yakwa du dakwa ras Krais Jisasna jémbaamba wa yaalandarén. Yaale det jémbaa kwayékwa duké anga ma wandarék: “De wan nana néma du wa. Nané deku kundi vékute yéku jémbaa ma yakwak deké.” Naakandakwa. Det jémbaa kwayékwa duna jémbaa sépélak yamunaandaru, Krais Jisasna jémbaamba yaalakapuk yan du dakwa det véte, Gotna yé, Krais Jisaské wanánen kundiké waak wa kapérandi kundi wakandakwa. ²Jémbaa kwayékwa du Krais Jisaské yé kunmba vékulakandaru wa jémbaa yakwa du dakwa anga wakandakwa, “Nané akwi Krais Jisasna jémbaamba wa yaalanánen. Yaale nana néma duké néma mawulé yate deku kundi kurkale ma vékukwak.” Naate yéku jémbaa ma yandarék, det jémbaa kwayékwa duké. De anga katik waké daré, “Nana néma du waak Krais Jisasna jémbaamba wa yaalandarén. Bulaa nané aanyé waayéka nyangengu pulak yatéte nané deku kundi katik vékuké nané.” Wunga katik waké daré.

Nané ma ani yapaté yate yé kunmba yatékwak

³Méné Gotna kundiké du dakwat yakwasnyéte, wawutékwa kundi kurkale ma waménék, akwi du dakwat. Nana Néman Du Jisas Krais wan kundiké anga wanangwa, “Yi, wan wanana wa.” Naanangwa. Nané wani kundi vékute Gotna kundiké vékusék-nganangwa. ⁴⁻⁵Du ras nak pulak kundi wate deku yé kavérékte deku mawulémba anga wandakwa, “Nané yé kunmba vékusékte yé kun yarénangwa.” Wunga wate yamba vékusékdakwe wa. Baka yaténdakwa. Deku mawulé kapére ye téndéka wa nak duké kalik yate, rakarka yate dele waarendakwa. Waarute nak duna kundiké kalik yate, du dakwat papukundi wate wa waaru waariyandakwa. Wani duna mawulé kapére ye téndéka wa deku

mawulémba anga wandakwa, “Nané Gotna kundi vékute wa némaamba musé kéraakanangwa.” Wunga wandakwan wan paapu wa yandakwa. De Gotna kundi yamba vékuséknadkwe wa.

⁶ Ma véku. Nané deku muséké jaambikapuk yate Gotna kundi kurkale vékute, yéku mawulé vékute yé kunmba yatékanangwa. Yi, wan wanana wa. ⁷Aasambéré nané kéraandarén sapak musé ras yamba kure yaanangwe wa. Baka yaananén. Kukmba kiyaee musé ras katik kure yéké nané. Baka male yé kanangwa. Wunga vékusék-nangwa. ⁸Nané kakému laplap randu wan yaak wa. Képmaana nak muséké katik vékuké nané. ⁹Du dakwa némaamba musé kéraaké jaambindaru wa deku mawulé kapére yaké yakwa. Yandu yékýaaak yandaru deku kapérandi mawulé det taakatépéndu kapéremusé yate wa lambiyak-ngandakwa, baalé taakandarén baangwimba vaakére lambiyakndakwa pulak. ¹⁰Du dakwa yéwaaké jaambindaru késpulak napulak kapéremusé némaamba yakandakwa. Du dakwa ras yéwaa kéraaké néma mawulé yate, Gotna kundi kuk kwayéndaka deku mawulé kapére ye téndéka deku mawulémba néma kaangél wa vékundakwa.

Ma apa tapa yate yé kunmba yatéménék

¹¹ Méné Gotna du téte wunga katik yaké méné. Méné apa tapa yate anga ma yaménék. Yéku musé yate Gotna kundi vékute yé kunmba yaté. Méné Gorké yé kunmba vékulakate du dakwaké néma mawulé ma yaménék. Méné kaangél kutte ma apa tapa yate yé kunmba yaté. Méné nak du dakwaké mawulé yate det ma yakélak ya. ¹²Du nak, nak duwale péte yéte det taalékéraké mawulé yate, apa tapa yate wa pétékandékwa. Wunga yate wani duwat taalékérandu wa dat yéku musé kwayékandakwa. Méné pétékwa du pulak apa tapa yate, Gotna jémbaa ma yaménék. Yate déku kundi kurkale vékuménu déku yéku mawulé kwayéndu apapu yé kunmba yatépékakaménéngwa. Talimba du dakwana ménimba téte anga waménén, “Néman Duké yé kunmba vékulakawutékwa.” Naaménénga wa Got ménat waandén, déku jémbaa yate kulémawulé kéraae apapu yé kunmba yatépéká-ménénngé.

¹³ Got akwi musé wa yandén. Yate yaamambi kwayéndén. Kwayéndéka wa yaténdakwa. Aanat véndékwa. Talimba Krais Jisasna maama dé viyaandékngé yandaka Pontius Pailatna ménimba téte déku jémbaaké kundi yé kunmba bulndén. Dé waak aanat véndékwa. Bulaa Gotna ménimba téte ménat ani kundi némaanmba wawutékwa. ¹⁴Méné Gotna jémbaa yaasékaké yambak. Déku jémbaa kurkale yate yé kunmba ma yatéménék. Déku jémbaa yaavan kurké yambak. Yate nana Néman Du Jisas Krais nakapuk yaaké yandékwa nyaaké ma kaavéréménék. ¹⁵ Got dékét déku kapmang wandu wa Jisas Krais nakapuk waambule yaakandékwa. Got dé kapmang wa yéku mawulé kwayéndékwa, akwi

du dakwat. Akwi néma duwat taalékére dé kapmang wa akwi néma duna néma du randékwa. Nak néma du nak yamba re wa. ¹⁶Nané akwi du dakwa kiyaanangwa. Dé nakurak katik kiyaaké dé. Rapékandékwa. Déku gaayém̄ba dé néma nyaa pulak wa vétendékwa. Yandu nané déku gaayét ye apakmba tékanangwa. Dé rakwanét katik ye kwambaliké nané. Du nak dat talimba yamba vénakwe wa. Kukmba waak du dakwa dé katik véké daré. Nané déku yé apapu ma kavérékngwak. Déku mayé apa rapéka-kandékwa apapu apapu. Yi, wan wanana wa.

Némaamba musé asé kurerékwa du dakwa

¹⁷Méné ani képmaana musé asé kurerékwa du dakwat anga ma waménék. “Guné guna yé kavérékngé yambak. Guné Gorké ma vékulaka. Guné yé kunmba raké yate, ani képmaana muséké vékulakaké yambak. Wani musé katik rapékaké dé. Got akwi musé nanat baka wa tiyaandékwa. Nané mawulé tawulé yate yé kunmba rananénngé wa nanat tiyaandékwa. ¹⁸Guné du dakwat ma yé kun yangunu. Det yé kun yate yéku jémbaa némaamba ma yanguné. Yéku mawulé vékute guna musé muni waataate, nak du dakwat ma kwayénguné.” Wunga ma wa. ¹⁹De wani kundi vékute wunga yate yéku kulémawulé kéraakandakwa. Kéraae yé kunmba yatékandakwa. Kukmba Gorale yé kunmba rapéka-kandakwa apapu apapu.

Méné Gotna jémbaaké ma kurkale véménék

²⁰Timoti, méné ma véku. Got ménat wandén jémbaa kurkale ma yaménék. Déku jémbaaké yé kunmba véte déku kundi kurkale ma vékuménék. Du dakwa ras Gorké vékulakakapuk yate baka kundiké wa anga wandakwa, “Nané déku kundi vékuséknangwa.” Wunga wate paapu wa yandakwa. Méné deku kundi vékuké yambak. ²¹Du dakwa ras anga wandakwa, “Nané akwi yéku kundi vékuséknangwa.” Wunga wate Gotna kundi wa kuk kwayéndarén. Kuk kwayéte Gotna yaambu yaasékatake kapérandi yaambumba wa yétendakwa. Méné deku kundi vékuké yambak.

Got ménéké sémbéraa yate ménat yé kun yandénngé wa dat waatakuwutékwa.

Wani kundi a wasékéyakwutékwa. Yaak.